

[Sigsgaard.]

Brasilien tværtimod støttede USA i den periode med over 100 millioner dollars om året, og da Brasilien så spagt forsøgte at frigøre sig i 1960'erne, gennemførtes der prompte et amerikansk støttet militærkup, og derefter blev det pludselig næmt for Brasilien at få lån i Verdensbanken på favorable vilkår.

Den vigtigste årsag til u-landenes fattigdom er altså på en måde den del af u-landsbistanden, der består i private investeringer, og så den udsgugning, der finder sted gennem den stadig større forskel mellem de små priser, som u-landene får for deres råvarer, og de høje priser, som i-landene tager for de færdigvarer, de sælger.

I den situation er den bedste hjælp ikke, at den såkaldte u-landsbistand udvides, for den største del af den er støtte til private økonomiske interessers handel med og investeringer i u-landene, altså ikke støtte til u-landene. Men det er netop denne støtte til det private erhvervsliv, der har fået den største plads inden for den danske u-landsbistand i de seneste år. Gennem den private foretagsomhed tilfører man ikke u-landene investeringskraft, men tager den fra dem. Forskerne Novik og Farba har beregnet Chiles potentielle økonomiske overskud til 60 pct. af bruttonationalproduktet, det var i 1961, men det meste forsvinder ud af landet. Harry Oshima har for Ceylon, Philipinerne og Thailand beregnet, at det faktiske økonomiske overskud omkring 1950 kun var ca. en tredjedel af det mulige økonomiske overskud. I-landene forhindrer altså med deres investeringer og handelspolitik og forvrængning af erhvervsstrukturen en økonomisk vækst. Det er en af grundene til, at et land som Nordkorea, hvor denne i-lands politik ikke har haft adgang, har haft en helt rekordagtig økonomisk udvikling.

Hvad handelspolitik angår, har alene det forringede bytteforhold i 1961-66 kostet u-landene 13,4 milliarder dollars, det svarer til 100 milliarder kroner eller mere end de samlede nettooverførsler fra i-lande til u-lande i hele 1965 — det er UNCTADs tal.

Når situationen er som hidtil beskrevet, er det jo en total afsporing af debatten at snakke om 1 pct.s målsætningen eller tilsvarende. Hovedhensynet bag også den danske u-lands politik, som jo ikke kun inde-

holdes i loven her, men omfatter alle vore relationer til u-landene, er hensynet til dansk erhvervsliv, og en sådan politik kan VS ikke støtte. Hvis ikke relationerne mellem rige og fattige lande ændres helt fundamentalt, vil det stadig være sådan, at der går en smal strøm af kapital og viden den rigtige vej, til u-landene, under stor offentlig opmærksomhed, mens en langt bredere strøm går den modsatte vej, fra u-landene til i-landene, hvor den havner i private lommer, mens i øvrigt den smalle strøm betales af skatteyderne.

Et eksempel er kaffefonden, der får tilført halvdelen af kaffetolden. Arbejderen drikker lige så meget kaffe som grosserer, og da der er flere arbejdere end grosserer, bliver det altså arbejderne og deres ligestillede, der indbetaler det meste af kaffefondens kapital. Men det er industriledere, der næsten alene bestemmer, hvad pengene skal bruges til. De bruges så f. eks. til en papirfabrik i Tyrkiet, der ikke gavner Tyrkiets beskæftigelse og udvikling noget særligt, fordi der importeres 80 pct. af råvarerne, og som ikke kommer til at skade de danske papirfabrikker, fordi fabrikken med fondsstyrelsens godkendelse er blevet pålagt begrænsninger i eksportmulighederne. Moralen er: man vil godt have lidt industri i u-landene, så længe gevinsten kan hales hjem i kraft af aktiemajoritet, og så længe man ikke bliver påført konkurrence. Det er ikke andet end traditionel imperialistisk politik i lille dansk skala.

Tilsvarende gælder Verdensbanken og dens søsterorganisation, IDA. Den arbejder ensidigt på at støtte det kapitalistiske samfundssystem i u-landene. I dens publikation om sig selv fra 1962 hedder det på side 42-43:

„Banken har altid planlagt og opmuntret privat industri.“

Den investerer fortrinsvis i stærkt reaktionsnære stater; Sydafrika og Grækenland er to af de foretrukne. Siden oberstkuppet har Grækenland fået tre lån på i alt 53 mill. dollars, det sidste i november 1970. VS må protestere imod, at netop støtten til disse organisationer er steget kraftigst, fra 6 til 70 mill. kr. i dansk u-landsbistand igennem de sidste to år.

Også støtten til Den asiatiske Udviklingsbank er steget stærkt. I april 1969 blev der blandt andet givet et lån på 15 mill. kr. til